Marin

SORESCU

OCOLUL INFINITULUI MIC, PORNIND DE LA NIMIC

BOOK

LUMEA — FORMAT MIC

Dă-ne, soare, zilnic papucul tău cald să putem ieşi pe asfalt. Că atunci cînd nu trec maşini, noi desenăm pe el găini. Găini măiestre ale căror ouă nu se şterg cînd plouă. Ba, din contră, din ele, clocite bine, ies copaci, veverițe şi albine. În fiecare zi, pe un kilometru de trotuar, stricăm un kilogram de var. Începem cu portrete de mîțe şi alte animale, pînă ajungem la triunghiuri şi linii goale. Facem fel de fel de cercuri şi pătrățele şi nu mai lăsăm nici o figură să intre în ele. Le păzim o zi-ntreagă, ca nimeni să nu le-nțeleagă. În noi, în fiecare, sforăie, netrezit, un pictor foarte mare. Unul, nedescoperit pînă acum niciodată, ca o ciupercă nerăsărită şi nemîncată. Şi de-aia toată ziua, în genunchi, pe asfalt, lucrăm, pentru că vrem să-l lansăm.

Dar de-o fi pictor sau ba, noi om desena şi aşa. Chiar dacă ursul nostru n-are decît o labă, se vede că e un urs de treabă.

Deşi sîntem copii, operele noastre sînt pline de economii. Iată, pentru atîția oameni desenați aici cu creta, se vede acelaşi ochi de soare, care face naveta. Azi la mine, mîine la tine. Astăzi se uită cu el iepurele care mustăceşte fericit şi dă din urechi, mîine aceste frunze de stejar, perechi.

Noi ne căznim numai ca totul să fie frumos, pe sus şi pe jos. Dacă zboară pe cer doi porumbei şi-un cocor, punem mîna pe umbra lor. Aşa îi avem mereu lîngă noi, cocorul şi porumbeii amîndoi. Apoi, din cînd în cînd, mai luăm animale, păsări şi din gînd. Cînd zgîriem o figură nouă, nemaivăzută, cine ştie ce ciudat nagîț sau nagîță, parcă sugem din cea mai dulce țîță. Parcă muşcăm din visul de azi-noapte, cu dinții noştri de lapte.

Ce, parcă, n-am văzut, cu ochii goi, că desenați, ditamai oameni mari, şi voi ? Faceți, toată ziua pe drum, tot felul de gînduri din fum : o casă, un vapor, care pluteşte pe un nor. Chiar mă întrebam eu cîteodată : unde s-or fi ducînd toate aceste desene, nene ? Aş vrea să pun mîna eu, unul, pe tot ce-a desenat cu fum omenirea, de

cînd s-a inventat tutunul. Aşadar, ne întrecem şi pe această cale : voi pictaţi cerul, noi pămîntul de la aer mai la vale. Noi ne jucăm foarte gravi, gîndindu-ne că pămîntul e făcut pentru zugravi. Iată, un munte de var ne-a ajuns pentru toţi cîmpii. Au mai rămas fără păsări, cai şi stele : gardurile şi, pe alocuri, stîlpii. Mîine dimineaţă, la ora şase, trecem şi la case.

SCAMATORII, SCAMATORII. SCAMATORII

Ați văzut voi, copii, un om care mănîncă săbii de trei ori pe zi ? Şi care scoate un porumbel, soarele şi tot cerul dintr-o batistă ? N-ați văzut, puneți-l pe listă. Dar ursul, care a învățat carte şi spune la toată lumea că vrea să urmeze mai departe ? Ştiți cum se face să dispară în ceață un borcan cu dulceață ?

Tii ! Dar multe nu ştiți voi, copii ! Repede la circul cel mai înalt, să vă îmbogățiți cunoştințele în asalt. Aici e ca la teatru. Înțelegi totul, dacă eşti cu ochii în patru. Cîntă muzica, spectatorii au înlemnit : programul e nemaipomenit. Un om pescuieşte, aruncînd undița în sală, ca în iazul de la moară. Din coafura unei doamne frumoase a scos două broaşte țestoase, iar

din sufletul unui vecin a pescuit un rechin. Să nu credeți că toate acestea sînt minciuni, sau că, doamne fereşte, la circ se întîmplă minuni !

Acrobații aceştia, care se dau peste cap în aer, pot sări aşa fiindcă sorb multă cafea. Eu — las' că-s şi mai uşor — dacă beau două cafele, zbor ! Mă ține atmosfera ca pe aeroplan şi scriu poezii pe tavan. Atenție, urmează un număr interesant : dansează un elefant. Dansează singur, maimuțele l-au refuzat : mi se pare că le-a călcat pe picioare. Şi acum, aoleu, un om bagă capul în gura unui leu. Dar Emil zîmbeşte iară : „Hm, e leu doar pe dinafară. C-am mai văzut eu un urs alpin şi-n el era unchiul Marin." Să ştiți că la circ animalele nu sînt de pîslă sau de plută, ci sînt autentice, sută la sută. Leul l-ar mînca pe omul acela într-o clipită, dar e dresorul lui şi nu poate să-l înghită. Şi apoi l-au învățat părinții : dacă mănîncă prea mulți oameni i se strepezesc dinții.

Bum ! Bum ! A apărut fachirul dintr-un

nor de fum. Fachirul e un om extraordinar — dacă vrea ne bagă toată fericirea în buzunar. El e spaima aricilor, fiindcă îi place să doarmă numai pe ace.

O, dar am rămas singuri. Toată lumea a plecat, că programul s-a terminat. Şi n-o să se mai dea o dată numai fiindcă am rămas noi, cu gura căscată. Aşa că mergeți acasă, închideți bine uşile şi, dacă vreți, faceți şi voi circ cu păpuşile. Scufița Roşie şi încă vreo cîteva domnişoare sînt bune dansatoare. Iepuraşul de catifea va face salturi mortale în gura celorlalte animale. Pisica se va împrieteni la cataramă cu — săraca rîndunica. Dacă o să vi se pară prea mică trupa, priviți-o numai cu lupa. Aşa o să puteți vedea cele mai grozave animale din pădurile ecuatoriale.

PUF

Puful de pe păpădii
Eu l-aş ține în cutii
De chibrituri — să îl smulg,
Şi să-l scapăr, cîte-un fulg.

N-ar zbura deodată, stol,
De rămîne cîmpul gol,
Şi ar fi economie
Şi la puf de păpădie.

CUNOŞTINȚE PESTE CUNOŞTINȚE

Uite, animalele nu mai stau în cuşti, deoarece sînt domestice. Adică toate sînt animale civilizate. Aşa că e bine să nu vă strîmbați la cai sau să scoateți limba la oi, că rîd de voi. Este un animal foarte folositor vaca, şi ce suflet bun are săraca. Să vă mai spun că şi purceluşii folosesc foarte mult săpun ? Ei ştiu cu toții, mai bine decît unii dintre voi, că nu te poți spăla cu noroi. Toate oile, pe care le vedeți dincoace, formează o turmă (Mirela, iar ai rămas în urmă !). Şi oile lucrează lapte, brînză şi smîntînă. Dar datoria lor de căpetenie e să dea flanele de lînă. De altfel, să vă spun drept, lor nici nu le place să poarte vara cojoace. Singure merg, o dată pe an, să se tundă la cioban, cum mergeți voi, cei mai mici, la „Ciufulici”. Numai că oile nu au pretenția, cînd le taie

lațele nenea Stan, să le pună călare pe un lup sau pe un aeroplan.

Oile ştiu munții noştri pe dinafară, că ar putea să vorbească despre ei la şcoală.

Auziți vuietul ăsta ca de grădiniță de scandalagii ? Ne-apropiem de păsări. Tii ! Tii ! Rățuştele iar se ceartă pentru jucării ! Dar pe voi vă rog să fiți cuminți. Puii pe care-i vedeți aici încă nu sînt fripți. Uitați-vă bine : cu cîtă poftă ciugulesc ei vitamine. Găina care se plimbă printre ei, cu atîta falâ, e o cloşcă, adică o incubatoare naturală. Ea a tot dat ocol cuibarului şi are bunătatea să clocească singură ouăle, cînd se întrerupe electricitatea. Năzdrăvanul ăsta roşu, l-ați ghicit, este cocoşul. Găinile îl urmăresc pas cu pas, pentru că e singura pasăre cu ceas. Dar ceasul lui nu se vede, întrucît îl poartă undeva în guşă ori în gît. De fapt, e un deşteptător mai mare, pe care-l pune să sune cînd soarele răsare. Aşa. Am ajuns şi la lac, unde fac rațele cele bătrîne „mac-mac” şi unde gîştele se scaldă şi fac şi ele toate

boroboațele. Vedeți gîştele şi rațele ? Arzăle-ar focul să le arză ! Stau pe apă ca pe varză ! Şi toată ziua (vezi că le sperii !) beau doar apă, ca şoferii. Şi pentru că a venit vorba : unde-o fi maşina aia ? Că nu ne-o fi luat-o gaia ? Dar nouă tot nu ne pasă. Avem cu ce merge acasă, să nu-ntîrziem de la prînz : încălecăm pe cîte-un mînz.

ALTĂ FURNICĂ

O furnică mergea tare,
Tîrşîind şi din picioare,
Şi stîrnea în jur un praf,
Peste tot, ca un zugrav.

— Unde tot grăbeşti atîta,
Cine te-o goni cu bîta ?
Calci ca-n străchini, spargi şi strici
Halal veac, halal furnici !

MAREA, O APĂ FOLOSITOARE

Marea este şi pentru cei mici, nu numai pentru părinți şi bunici. Şi, la urma urmei, ei nici nu ştiu să se joace, ca voi, pe plajă, în nisip, în fel şi chip, făcînd palate în care, pe furiş, intră scoicile, prin acoperiş. Părinții toată ziua ar vrea să vă culce. Să vă spun un secret : ei au venit la mare numai ca să vă încurce. Aşa le merge gura : „Ce faci ?” „Unde te duci ?” „Stai aici !” Mai rău ca la bunicii care s-au făcut mici. Dar acum ați venit cu mine şi eu, ştiți, nu fac scandal. O să vă explic marea, val cu val.

Marea este o apă folositoare. Ea se întinde de aici şi pînă în zare. Se întinde şi mai departe, fireşte, dar marea aia nu se vede şi nu ne priveşte. Vapoarele alunecă pe apă : fîş ! fîş ! ca la un fel de săniuş. Dar, mai bine dacă priveşti, vezi că alunecă pe peşti. Peştii

sînt aici mulți ca iarba. Şi cresc singuri, cum îmi creşte mie barba. Unii dansează, alții au pene de papagal şi cîntă pe lîngă Insula de Coral. Prin alte ape, rechinii umblă la ei cu ferăstraie şi, dacă te prind, te taie. Unde este apa mai adîncă, înoată nişte peşti urîți, atît de urîți, că nici ei între ei nu se mănîncă. Porcul de mare rîmă algele pe lîngă maluri, de se fac deasupra valuri. Foca este aproape cît luna. N-am o undiță la-ndemînă, că acum aş prinde una. Dar mai bine hai să ne urcăm în barca asta pe care o leagănă valul şi să privim Malul. Ştiți din poveşti că mările toate au pe fundul lor numai palate. Oamenii au scos cu nişte frînghii palatele din mare, să mai stea şi pe pămînt, în soare. Priviți aceste castele, cum curge sarea pe ele... Şi încă nu ați văzut totul. Cel mai frumos e portul. În port marea scapă printre pescăruşi, ca printr-o plasă. Aici sînt fel de fel de vapoare, cum avem şi noi pe-acasă. Se suie oamenii în ele, îşi aprind țigarea şi se joacă de-a depărtarea. Farul acesta — ce

înaltă-i e talia ! — se vede în toată lumea, pînă la Mangalia.

Cînd marea are vreun necaz în familie, fulgeră şi tună. Asta se cheamă „sezon de furtună”. Atunci pe plajă nu mai stai, sugînd dintr-o rază ultravioletă, ca dintr-un pai. Furtuna trece repede, apare soarele şi noi alergăm către plajă, de ne sfîrîie picioarele. Ieşim de prin case şi de sub pălării, ca melcii din cochilii. Dar să ştiți, copii : ce e prea mult strică în viață, cum scrie şi pe borcanul de dulceață. Deci să nu-mi stați toată ziua în soare, că n-aveți şapte piei pe spinare. Ci să vă uitați cum fac plajă valurile, care aleargă iute, şi se întorc pe partea cealaltă după două minute.

DOI BUREȚI

Doi bureți
Erau băieți
Şi-şi vorbeau de la burete
La burete cu „băiete”.

Cînd stăteau la vreo agapă,
Mîncau sare şi beau apă,
Acolo pe fund de mare :
Aci apă, aci sare.

La sare se-nțelegeau,
Dar la apă se-mbrînceau...

Iar acuma, pe dulap,
Nu se ceartă, nu se bat.
Sarea e-n bucătărie.
Apa-n aer, cine ştie.

PE FUNDUL TUTUROR PLOILOR

Este ceasul fermecat, cînd peştii împing scoicile pe uscat. Peştii ori racii, nu țin minte, ca să le-ncarce cu merinde. Rîme, firimituri de pîine, pentru a le trage pline în mare, mîine, făcînd să scîrțîie nisipul de pe plajă, încet, la ora patru fără un sfert. Trebuie să profităm de această tăcere teribilă, cînd nu se aude nici o chemare la vilă. La mare am fost anul trecut (scrie la carte), acum o să facem un pas mai departe. Un pas mare, chiar în mare. Hai, Mirela, nu fi supărată, încalț-o ca pe o gheată. Una cam largă, în care ar încăpea şi casă şi stradă, cu băieții şi fetele, şi tot ai putea să-i legi şireturile. Lumea vine aici s-o privească doar pe dinafară. Ce atitudine superficială ! Nouă, va să zică, nu ne e deloc frică. Am băut apă multă acasă, cam cîte o litră. De-aia acum nu

ne-necăm, doar ne scufundăm. Ce ne salvează e că nici unul nu ştim să-notăm. Asta ne-ajută, nici gînd, şi ne dă curaj s-ajungem mai repede la fund. Acolo vom vedea tot felul de alge amare, printre care înoată topoare. Deocamdată, întîlnim numai peşti strălucind prin apă, parcă ar fi pictați pe fereşti. Se miră ca nişte copii că sîntem, ca ei, vii. Pentru ei, am luat special în buzunare, presați, pureci de mare, uscați. Obraznicii, vin şi mi-i mănîncă din palmă, frumos, cu botul, mîngîindu-mi cu coada, şi cotul. Şi se țin după noi scai, formînd un fel de imens alai. Nu, mai bine zis, un evantai. Dacă cineva se va-ncălzi, îl poate folosi. Desigur, să nu-l mişte prea furtunos, că împinge vapoarele-n adîncul primejdios. Unele au mai fost luate de talaz şi, vezi, stau răsturnate şi azi. Această corabie cu pînzele numai ațe se roagă s-o luăm în brațe... Şi, tot-aşa, ne lăsăm încet, la vale. Apa e un teren alunecos şi foarte moale. Peştii cresc uşor prin ea, ca prin pămînt iarba. După cum

era de aşteptat, fundul mării e supraaglomerat. Fel de fel de şerpi şi alte lighioane fac bule de aer şi baloane. Caii de mare tropăie peste tot, grămadă, cu covrigi de şerpi în coadă. Peştişorii se joacă cu cochilii de boabe de fasole şi caută prin bărcile înverzite busole. Nu c-ar fi ahtiați să afle nordul, sudul sau estul, pe ei îi interesează din busolă restul : după gradul cutiei, de perfecționare, ştiu că afară e secolul cutare sau cutare. (Deci, tot un fel de orientare.) Ar fi multe de văzut în acest loc sticlos, unde marea se termină-n jos. De ce vietățile toate au gurile căscate ? Nu e lumină aici e un întuneric groaznic, că soarele e tocmai la dracu în praznic. De aceea, viețuitoarele țin deschisă gura, luminînd fundul mării cu dantura.

Ce-ar fi să fierbem şi noi o ciorbă pescărească, într-o scorbură de broască țestoasă ? Luați cu lingura, cît e fierbinte, ciorba asta bună o s-o țineți minte. Aşa,

acum ne-am pus burta la cale — şi-n felul ăsta ieşim din mare.

GRIJĂ

Unde duce nepăsarea !
S-a umplut de apă marea...
S-avem grijă fiecare
Să nu plouă peste mare.

Ploaia care-o să rămînă,
S-o gonim într-o fîntînă,
Ca să bea şi pitpalacul,
Fiindcă lui i-a secat lacul.

DE-A DELTA DUNĂRII

Delta, după cîte ştiu, seamănă cu lacul cel cenuşiu, unde pelicanul bătrîn stă toată ziua grav, aşteptînd un fotograf. Ca să-i iasă poza bine, nici nu se mişcă din loc. Şi ține şi-un peşte-n cioc. Dar, rîdea un guguştiuc, cică peştele-i de cauciuc ! Aici, în deltă, vedeți, pe lîngă foarte mulți pelicani, mai există şi lişițe, nagîți şi cormorani. O, aici sînt toate păsările de pe pămînt (dacă nu şi ceva în plus, adică păsările din Luna de sus). S-au adunat în aceste locuri pline de vrajă, ca să facă plajă. Eu mai cred că ele bat mările şi poienile pînă aici şi ca să-şi arate penele. Pentru că, anual, în Delta Dunării se deschide, pentru o lună şi jumătate, Expoziția păsărilor neîmpăiate. Nu vedeți că toate au sprîncenele şi penele, care mai de care mai frumos colorate ? Unele şi le

vopsesc cu verdeață de alge din fluviul Gange ; altele cu untură de crocodil, din Nil, sau, mai ştiu eu, cu ce boia din Africa. După aceea îşi lustruiesc penele cu un pluş şi îşi fac ciocul cu ruj. Bineînțeles, la sfîrşitul sezonului, pasărea cea mai frumoasă primeşte premiu o broască țestoasă.

Intrăm acum într-o pădure unde nu cresc mure. Copacilor înalți, care au în vîrf un pămătuf, li se spune în limba deltei „stuf”. În fiecare dimineață, aici e raiul puilor de rață, de nagîț şi de bîtlan. Trestiile le țin loc de tobogan. Se suie unul în capul altuia, pînă cînd ultimul ajunge în vîrful trestiei, cea mai înaltă, şi de-acolo alt pui îi dă brînci în baltă. Acolo încep să bea apă — nu ca să se înece, ci, aşa, le place, că e rece. Să ştiți : păsările astea toate ştiu de mici să înoate. Cineva spunea un lucru nou : că ele ar învăța să înoate chiar în ou. Cică în fiecare găoace cartea de citire zace. Cînd puiul de rață învață pe de rost totul, sparge coaja cu ciocul. Şi, cît e el de pui, toată balta e a lui.

Ce să vă mai spui ? Apa asta, pe care pluteşte plaurul, e scumpă ca aurul. În primul rînd, e dulce, de la cercul de la suprafață rotund, şi pînă la ierburile de la fund. Şi apa dulce mult aduce. Unde mai pui aceste păsări şi aceşti pui, aceşti peşti de care nu ai loc să te-nvîrteşti ; şi aceşti brotaci, care scot limba la fluturi şi la gîndaci ! Vedeți stuful, că-şi scutură pămătuful ? Ei, aflați că eu, cu o şmecherie, pot scoate din stuf hîrtie. Am aflat că-n fiecare trestie, ce se leagănă peste mîl, stau coli de hîrtie, sul. Dacă eşti scriitor, eşti fericit : cu o trestie de asta te-ai procopsit. Scoți tot papirusul din ea, seara, şi trestia se umple la loc dimineața. Pe o trestie de-asta îți poți mîzgăli, cum vrei, toată viața.

Şi acum să luăm lotca, să ne poarte mai departe. Păcat că ea nu poate trece de-a curmezişul prin toate coclaurile şi pe sub tot păpurişul. Dar iată aci un cîrd de bîtlani pescari, cu ciocurile aspre, bătute de vînturi

mari. Dacă le dau nişte guvizi, ei or să ne fie ghizi.

Cîte unul, uşor, trecem din barcă pe spinarea lor. Bun... E mai bine aşa. Doamne, ce ne vom plimba ! N-o să ne rămînă nici o insulă necunoscută, nici una, nici o barză nearătată cu mîna. Ba chiar şi stelele din baltă le vom număra. Şi-n timpul ăsta, lin, lin, pe sub picioare, vom simți cum se varsă Dunărea în mare.

GOANGE

Vin la mine goangele
Să le spun de Gangele.
Eu fiind şi-un om umblat
Poate-n Gange m-am scăldat
Şi ar vrea să dea o raită
Şi pe-acolo, pe la baltă.

MUNTELE CEL HODORONC-TRONC

M-am făcut luntre şi punte şi v-am adus de la mare la munte. Mă gîndisem să vă las la Bucureşti şi să v-aduc munții acolo, într-o traistă de poveşti. Dar cînd să-i fac frumos ghem, munții n-au vrut să încapă în tren. Au zis că ei nu se mişcă din aşezarea lor străveche, numai fiindcă sînteți voi nişte leneşi fără pereche. Acum uitați-vă : toți sînt făcuți din piatră (care e un fel de prefabricată). Nu ştiu cînd au crescut aceşti ştrengari, că omenirea, cînd a venit, i-a găsit mari. Se opriseră ca nişte elefanți în zare, cu tot cerul în spinare. Bine că nu le vine în cap să plece acum mai departe, că n-am avea unde să ne dăm la o parte.

Munții noştri sînt bogați ca soarele. Au aur şi argint în toate buzunarele. Creasta aia, care parcă se clatină, cred că e de platină.

Unde te-ndrepți, dai de nuiele pentru fluiere şi de buşteni groşi. Sub pietre sînt cărbuni, cu care desenează locomotivele aburi pufoşi. Au fier, var, sare, dar ce n-au ? Chiar şi lupi care fac „hau-hau”. Ca să nu mai vorbesc de ape minerale şi alte izvoare : cu ele munții se spală şi pe picioare. Da, da, nu mai sînt alții care să le semene. Uite, ne fac semn să intrăm în ei ca-n cetatea lui Cremene.

Cîțiva munți Carpați sînt mai înalți decît ceilalți. Cînd se uită în jos, uneori, le vine amețeală şi-atunci îşi pun comprese cu nori. Căci să ştiți : munții sînt cei care dirijează ploile, spunîndu-le norilor : „Ce vă îngrămădiți toți aici, ca oile ? Mă, apă chioară, nu mă auzi ? Plouă mai la cîmpie, că mă uzi”.

Năzdrăvanilor, stați ! M-am luat cu vorba şi am uitat să vă spun să respirați. Pentru că lumea — să nu vă mire — vine la munte mai mult să respire. Cică aerul de aici conține nu ştiu ce vitamine. Şi dacă-l tragi în piept zi de zi, cuminte, te faci sănătos pe şapte ani

înainte. Vedeți stînca aia bătrînă, care seamănă cu o mînă ? Este mîna fermecată cu care muntele ajută farmacia şi ne ia nouă astenia. (Tăticul ştie ce e aia, cum ştiți voi de-a puia-gaia.) Acum am ajuns într-o poiană. Puteți călca pe iarbă, ca pe un covor sau o blană. Dar nu-mi plecați singuri prin păduri, aoleu, că munții au prăpăstii mai mari decît cele pe care vi le spun eu. În ele se ascund jivinele şi îşi înfig brazii rădăcinile. Brazii sînt cei mai buni alpinişti, copii. Se suie pînă în vîrful muntelui fără frînghii.

Pentru voi munții au şi nişte ascunzişuri, multe ca frunza şi iarba, parcă ar fi fost făcuți pentru baba-oarba. Te ascunzi colo, după un copac, şi cînd strigi : „Sînt gata, Chimiță !” te găseşte imediat un urs ori o veveriță. Pentru că toate animalele de care v-am vorbit şi multe alte păsări cu pene stau în munți ca în cartea cu desene. Nu pot, căci le-aş arăta eu cu degetul, de la coadă şi pînă la cioc sau la bot. Ele se joacă de-a pitulişul pe după stîncă şi cînd se prind se mănîncă.

Iar acum au fugit de aici fiindcă ştiu că noi sîntem voinici şi urcăm vîrful muntelui, pe poteci, ținîndu-ne de ciuperci.

ÎNAINTE

Te pomeneşti că mor
Şi numai un picior
O să-mi rămînă viu
Să umble prin pustiu.

Pustiul ce-a rămas
Să-l bată pas cu pas.

Chiar morții-n univers
Nu sînt scutiți de mers
Şi-aleargă toți invers.

LA CE LATRĂ GRIVEI ?

Luați-vă de mînă. Gata. Astăzi mergem în Lună. Noi putem părăsi planeta, chiar dacă nu e gata racheta. Fiindcă, la urma urmei, o să mergem în Lună pe jos, că e drumul frumos. Ne uităm bine unde se vede o rază care arde subțire ca un pai, şi ne vom ține de ea scai. Dincolo de zare, poteca o ia drept spre Soare. Acolo dăm drumul baloanelor colorate, luate pentru orice eventualitate.

Baloanele se-nalță, se-nalță şi ne ridică-n sus, ca-ntr-o balanță. În jurul nostru vom auzi cum răsar stelele, cu un fîşîit uşor, parcă se deschid umbrelele. Luna se va face tot mai mare, şi la urmă ne va răsări exact sub picioare.

Îmi pare bine c-aveți încredere-n mine şi faceți întocmai cum v-am spus, ca s-ajungeți sus. De altfel, iată, am şi ajuns. Bănuiam eu

că sînt vorbă lungă să v-ajungă, dar acum — asta-i bună ! — nici nu ştiu cînd v-am pălăvrăgit pîn'la Lună. Sîntem pe steaua aia mare de stei, la care latră noaptea Grivei. De ce nu ne-a ieşit nimeni în întîmpinare să ne dea o floare ? Fiindcă aici nu sînt flori, nici animale, nici nori. De asemenea, e-adevărat, nu este aer de respirat.

Luna este un pămînt neisprăvit. A-ncercat ea nişte păduri şi nişte ape, dar nu i-au ieşit. Asta-i situația, n-ai ce-i face. Va trebui să umplem noi Luna, ce mai încolo şi-ncoace. Odată şi odată, tot trebuia să repare cineva jucăria asta stricată. Eu am susținut de-atîtea ori : noi, copiii, sîntem cei mai grozavi inventatori. Nu e aer în Lună ? Nu ne pasă, am adus de-acasă. Iată, dezumflăm baloanele pe care le-am umplut cu vînt, pe Pămînt. S-a luminat cerul Lunii cu aer... Aşa, acum mai poate omul respira. Şi se mai poate juca. În țara asta pustie, care străluceşte ca o agrafă nu-s condiții omeneşti de trai decît pentru girafă.

Că ea întinde gîtul ei lung în vînt şi paşte iarbă pe Pămînt. Deci, prima etapă de populare a Lunii va fi... care, ghici ? Aducerea unei girafe de la cel mai apropiat circ aici. Am şi adus-o eu, chiar în clipele acestea, ca să scurtăm povestea. Acum ştiți ce e ? Uite, mi-a venit o idee. Să rugăm frumos girafa asta să ne care, într-o săptămînă, cele necesare pentru înființarea vieții pe Lună. Pentru că şi aşa ea tot seamănă cu o macara. Ce aducem mai întîi la noi ? Asta vă roade acum pe voi. Trebuie să facem o listă în privința asta, realistă. Dintre animale vom aduce numai strictul necesar. De exemplu, lupul nu-l vom aduce, că e... măgar. Şi uite, azi o floare, mîine o privighetoare, azi un cățel, mîine un purcel, azi un ou, mîine un bou, Luna se va umple de verdeață, de viață pînă poimîine dimineață.

PAZĂ BUNĂ

Am prins un greier şi-un țînțar
Şi i-am stropit cu var,
Să fie albi şi amîndoi
Să creadă că sînt noi.

Grivei care stătea în lanț
Mi-a spus : „De-mi dai un sfanț,
O să-i păzesc să stea aşa
Albi cîte zile or avea”.

LA POLUL NORD

Azi, vă rog să vă-mbrăcați într-un timp record : am vreo zece invitații pentru Polul Nord. Rugați toate mătuşile să vă caute mai repede căciulile, fularele şi mănuşile. Hai, lăsați gălăgia şi jocurile, că pierdem acolo locurile. Că la pol ninge foarte tare şi într-o clipă zăpada acoperă orice numerotare. Şi s-ar putea întîmpla să ne aşezăm cu un loc mai jos ori mai sus, să ne scoale de pe el un urs.

Acum, pînă una-alta, eu o să studiez harta. Să văd pe unde se ajunge la Polul Nord, într-un timp record. Am şi găsit (din orice încurcătură tot eu să vă scap !) : mergem cu tramvaiul pînă la cap. Acolo căutăm o săniuță, dacă se poate cu ataş, şi-nhămăm la ea doisprezece iepuraşi. (De obicei, ei nu trag la ham, dar după puțină

reflecție, vor face pentru noi o excepție.) Noi vom pocni o dată din biciuşcă şi iepurii vor porni ca din puşcă. A, va fi pentru ei un fleac să străbată nouă păduri, să sară peste nouă munți şi să ocolească un lac. Din cînd în cînd vom țipa în urechea lor, să se-audă ca la difuzor : „Hei, mergem bine, nordul e pe-aici, după cum ne învață muşuroaiele de furnici”. La un moment dat vom face cruce c-un ren (care înseamnă în limba băştinaşilor „tren”). Le vom mulțumi urecheaților şi, cu mare emoție, vom schimba mijlocul de locomoție. Renul ne va duce o zi şi-o noapte, încă o zi şi-o noapte şi, în sfîrşit, vom ajunge la Polul Nord pe data de 7. Acolo ne vom ruga de viscolul păcătos să se oprească, să ne putem da jos.

Trebuie să vă spun că aceste meleaguri se caracterizează prin ger. Clima de la Polul Nord e o climă de frigider. Untul, peştele, carnea, aici, la marginea înghețată a mării, ating culmea conservării. Poți să mănînci guvizi şi bibani proaspeți de două mii de ani.

Focelor, care sînt foarte cochete, le place aici fiindcă par mult mai mici (vreau să spun că arată mult mai tinere). Urşii se conservă în costum alb, de ginere. Dar noi n-am bătut atîta drum să ne conservăm, ci ca să cercetăm.

Fiindcă nimeni n-a studiat oceanul înghețat cel plin de mistere, din punctul nostru de vedere. Să lămurim o dată pentru totdeauna : unde au dispărut de aici Soarele şi Luna ? Nu cumva au căzut în valuri într-o bună dimineață şi s-a prins deasupra gheață ? Noi am putea face o copcă şi să le scoatem într-o lotcă. Să le uscăm razele ude, într-o seară, la Steaua Polară. În sfîrşit, nu putem prevedea totul de azi. Vom proceda de la caz la caz. Plecăm, sînteți gata ? Aoleu, pînă să vă pregătiți, uite c-a venit polul la noi. A ajuns pînă la munții de piatră şi fier, l-au văzut copacii cu frunzele mai dinspre cer. L-au văzut ciorile şi coțofanele, care au început a-şi vărui cu zăpadă penele. Acum, că tot ați pus să umble după mănuşi, haideți

la săniuş. N-o fi chiar ca la oceanul înghețat, dar, ca să zic aşa, tot e ceva.

SUD-NORD

Sînt cu totul de acord
Să mai punem sud la nord,
Un kil-două, cît o fi,
Pînă s-o mai dezmorți.

Am găsit şi-un melc cu coarne,
Care află că nu doarme,
Şi-i dispus să care-n cîrcă,
Polul Sud, care tot urcă.

LA POLUL SUD

Noi am fost la Polul Nord, dar, după cîte aud, Polul Nord e mort fără Polul Sud. Trebuie să le vezi pe amîndouă aceste talere de ceață, dacă vrei să ai un echilibru în viață. Cîteodată simțiți şi voi, copii, nu e aşa, că vă lipseşte ceva ? Polul Sud îl simți că nu-l ai ca zahărul din ceai. Prin urmare, fiți gata de plecare. Aoleu, dar în port, pentru călătorie, nu ne-a rămas decît această corabie de hîrtie. Eu zic, cu puțină inițiativă, să facem alta, de sugativă. S-o construim repede, că vremea trece şi pe drum vă explic eu de ce. Gata catargele şi cîrmele ? Trageți acum de toate sforile şi sîrmele ! Dați-mi o pipă, să fac şi eu puțin fum, cam cît rămîne de la o salvă de tun. Vă miroase a alge şi a sare ?

Aflați că sînteți de trei zile pe mare. Iată valurile cum răsar dintr-o parte şi-n cealaltă

apun, şi se duc să fure de la mal săpun. Săpun uitat dinadins acolo, pe țărm, de copiii cuminți şi uituci, ca să aibă marea cu ce face clăbuci.

Şi cum plutim noi aşa spre Polul Sud, apa intră în corabie, dar eu mă fac că n-o aud. Mult mai periculoasă, în acest moment, aflați, este corabia de pirați. Pînă acum trebuia să se şi arate, frate. Dar nu s-aude nici un zvon, tocmai noi o s-avem ghinion ! Să n-ai ce povesti acasă, ceva fioros şi năpraznic, asta e groaznic ! Ura, sîntem salvați ! Iată corabia de pirați ! Au aflat că mergem unde ne duce curentul şi vor să ne fure subiectul. O, dragii mei marinari, hai să fugim cît mai repede şi să fim tari. Dar, vai, ei măresc, măresc viteza şi respirația lor ne zburleşte sufletul ca freza. Dar tocmai cînd să pună mîna pe noi, lip ! corabia li s-a împotmolit în nisip.

Căci sugativa noastră, vedeți ! le-a supt marea de sub lopeți. Parcă ne pare rău că nu ne-au prins pirații un pic, aşa, măcar de

degetul mic. Se-ntîmplau cine ştie ce fapte ciudate. Dar şi ei au fost nişte mămăligi şi jumătate. Acum mergem înainte în felul următor : scoțînd din corabie nor după nor. Dacă stoarcem, de exemplu, numai o lopată, se face înainte o baltă lată. Şi noi plutim mereu pe ea, la ore fixe şi la trei sferturi, de-a valma, peste dealuri şi deşerturi. Străbatem fel de fel de țări, nu mai vorbim de cele nouă mări. E frumos să vezi insulele de mărgean, cu obiceiurile lor prin ochean. În Sahara oamenii sînt legați la cap c-un şervet şi mănîncă şerbet. Dar nu e chip să bea la urmă şi apă din nisip. Că unde dai şi unde crapă tocmai acolo nu-i apă. Scuturați peste ei o pînză mai nouă, să creadă că din rugăciunile lor a-nceput să plouă.

ÎNTR-O POVESTE

Fără veste, intrați şi într-o poveste. Aşa, fără vorbe prea multe, unul după altul, cu mine în frunte. Luați-o pe poarta asta pe care scrie „A fost odată, ca niciodată”, care ne aşteaptă desferecată. I-am spus portarului că aveți treabă pe-aici, fiindcă voi sînteți cei doisprezece pitici. De fapt, sînteți paisprezece (dacă-o să observe, doi dintre voi spuneți : „Sîntem rezerve”). Şi mai spuneți că sînteți în căutarea Zînei Zînelor, furată de-un zmeu din greşeală, crezînd că e cine ştie ce procopseală.

Atenție ! Aici la fiecare pas te poți întîlni cu primejdia nas în nas. Uite, parcă ne-ar fi auzit, un balaur s-a şi ivit. Unul, două, trei, patru... are capete şapte. Numai ca să le numeri, pierzi o zi şi-o noapte. Ca scamatorul suflă foc pe nări. Dacă aş avea la

mine țigări, i-aş ieşi în întîmpinare, suflînd şi eu dintr-o țigare. L-aş învălui cu fumul, n-ar mai vedea nimic şi noi ne-am lua drumul. Dar aşa, fuga a rămas ultima noastră salvare. Luați-o voi înainte, că mie mi-e că fug prea tare. E pe urmele noastre, care de frică s-au făcut stele verzi şi albastre. Mirela, aruncă tu acum o gresie, să nu-şi facă balaurul cine ştie ce impresie. Să ştie şi el că noi l-am citit pe Ispirescu Petre şi ştim că apar munți înalți, numai dacă arunci în urmă cu nişte pietre. Priviți-i acum, he, he, he ! Munții au răsărit şi-n vîrful lor sînt oi care behăie. Ce mari sînt, bată-i vina ! Eu nu i-aş sări nici cu prăjina. Dar balaurul — cu el te pui ? Ar mai sări peste încă un munte, dar nu-i. Nu mai rămîne decît să azvîrl cu pluşul de pantofi, nedespărțitul meu pluş, să se facă în urmă un mare ghețuş ! Va aluneca pe el şi va cădea. Ha, ha, ha, dacă-o să-şi spargă măcar un cap, tot e ceva. Mi s-a părut, ori l-a trecut şi n-a căzut ? E lîngă noi, cum bine vedem. Opriți-vă, n-are nici un rost să mai

fugim cînd nu mai putem. Balaurul s-a oprit şi el, la un pas. De ce-o fi strîmbînd din nas ? Zice :

— Hei, voi sînteți din povestea Merele de aur ?

Răsuflăm uşurați.

— Bată-te să te bată de balaur ! Povestea Merelor de aur e pe aleea cealaltă, frățioare. N-ai văzut tăblița indicatoare ? În concluzie, bine c-a fost o confuzie.

Şi uite-aşa mergi şi mergi... Zi de vară, zăpuşeală. Nici tu, troleibuze, care alunecă peațe, nici tu, bunici, să te ia în brațe. Pînă cînd... ce sclipeşte acolo în depărtare ? Un palat la care nu te poți uita decît cu ochelari de soare. De altfel, în față se află şi trei stejari, în care sînt agățați tot felul de ochelari. Puneți-vă pe nas sticlele astea colorate — cred că nu-i vreuna lipsă — afumate ca pentru o mare eclipsă. Uite şi-un copac ceva mai măricel. Vă dau voie să vă suiți în el. Cît mai sus, care mai de care, poate vedeți ce urmează-n continuare.

SPETEAZA

Scaunul meu cu spetează
Are-o inimă vitează,
Cînd mă vede-n preajmă, vai,
Numai ce răcneşte : „Stai !”

Spăimîntat m-aşez şi scriu,
Că de frică îi cam ştiu.
Şi-i o larmă de rezbel :
Scîrțîi eu, scîrțîie el.

CALUL FERMECAT,
DAR NEFERMECAT BINE

Acum, fiindcă pe Zîna Zînelor tot n-am găsit-o, putem porni mai departe. Eu am şi pornit-o. Zmeul care-a furat-o din greşeală, crezînd că e cine ştie ce procopseală, văzîndu-ne c-am plecat pe urmele lui cu dreptul, s-a retras tot mai în adîncul poveştii. Deşteptul. Dar oriunde s-o ascunde, oriunde-o fi, tot l-om dibui ! Că, om fi mici, dar (oricine poate să observe) noi sîntem cei doisprezece pitici (în frunte, bineînțeles, cele două rezerve). Chestiunea care ne pune puțin în încurcătură e că aici drumul face o cotitură. Şi, se ştie, zmeii cînd fug prind o viteză atît de drăcească, încît le vine foarte greu să cotească. Vom lăsa drumul cel drept, deci, tăind povestea pe una din poteci. Dar nu vă risipiți ca iepurii care încotro, ho !

Mergeți mai strînşi, aşa, că din moment în moment se poate întîmpla ceva. Vreo întîmplare care să vă lase cu gura căscată de mirare. Şi cel care-o să fie prea la coadă, n-o s-o vadă. Că minunile nu se repetă ca filmul în culori, să-l vedeți cu bunica, în şapte zile de şapte ori.

Mergem noi, mergem, cînd, deodată, în iarba cea grasă, Mirela dă de un pui de broască țestoasă. Era supărat foc şi, ca orice copil, plîngea cu lacrimi de crocodil. Zicea că broasca țestoasă doarme de vreo patru zile sub țestul ei de-o sută de chile. Şi degeaba ciocăneşte el cu lăbuțele ude, că țestul e gros şi broasca nu-l aude. Şi uite, n-are cine să-l bage-n seamă, n-are cu cine să mai vorbească, aşa ca de la pui la mamă. Încercăm noi s-o trezim, dar ți-ai găsit ! Poți trezi un pietroi adormit ? Ne-nvîrtim în jurul ei pînă cînd lui Ilie îi dă prin gînd să-i pună o sonerie. Cînd a fost gata, a doua zi în zori, i-am spus puiului să sune de-o sută de ori. La a nouăzeci şi noua oară, broasca a scos

capul afară. Mare i-a fost bucuria cînd şi-a văzut odrasla jucîndu-se cu soneria. „Adio somn — a zis — n-o să te mai întîlnesc ! Drumeților, vă foarte mulțumesc !” Am plecat lăsînd gălăgie în jurul ei ca-n jurul şarpelui cu clopoței. Dar nu făcusem nici o sută de paşi în continuare, cînd un vultur s-a repezit şi-a luat broasca în gheare. Cu ea, nemaipomenit, uite tocmai în vîrful cerului s-a suit. De-acolo o s-o arunce, cum aruncă jucătorii discul, să-i spargă platoşa groasă şi-apoi s-o sfîşie cu pliscul. Hai să strîngem flori şi frunze, să le risipim pe vale, să cadă broasca pe moale. A nimerit într-o claie cu fîn ; ura ! am scăpat-o de la moarte. Vulturul morocănos s-a dus în altă parte. De-acum broasca va trăi sub țestul ei, 400 de ani, ehei ! Că aşa trăiesc ele, mult cît evul mediu, nu ca unii oameni, cît un concediu ! Vine şi puiul cel mic dintr-o parte, frecîndu-se la ochi de cele-întîmplate. Explică-i tu cum a fost, Ilie, şi spune-i să nu mai facă abuz de sonerie. Că asurzeşte iarba şi mărăcinii şi,

uite, întărîtă vecinii.

Şi iar mergi şi iar mergi, numai pe jos stații întregi ! Totul ar fi fost excelent, dacă nu ni se-ntîmpla un accident. Tot bătînd atîția cîmpi de cînd răsare pînă apune soarele, nu-i normal să ne doară picioarele ? Eram la o cotitură cînd Radu zice : „Gata eu am făcut o bătătură. Of, parcă mi-a intrat un munte-n pantof”. Atunci ne-am oprit şi, punînd toți degetul la tîmplă, ne-am gîndit. Ne-am concentrat cît ne-am concentrat, pînă-am hotărît : ne trebuie un cal fermecat ! Unul cît tot magazinul de jucării de mare, un cal care să zboare. Şi-n loc de copite, să aibă aripile potcovite. Ştiți : ca să nu li se tocească vîrfurile prea tare şi să fie numai zimți, cînd s-ating în zbor de stelele fierbinți.

ZMEULE, NENOROCITULE !

Eu am un plan, cum să găsim calul năzdrăvan. Rupeți fiecare cîte un smoc de iarbă grasă din această vale răcoroasă. Învîrtiți-vă cu el în sîn pîn-o să amețească văzduhul de mireasmă de fîn. Nu vedeți cum iarba a început de miresme să fumege ? Caii poveştii, care pasc pe undeva prin apropiere, or s-o adulmece. Şi vor veni, mai tare sau mai încet, ca atraşi de-un magnet. Au şi-nceput să s-arate din cîmpie : zece, o sută, o herghelie. Priviți ce mîndrețe de cai.

— Alege-ți, Radule, unul, hai.

— Trebuie să-l aleg, zice Radu, pe cel mai răpciugos. Aşa face-ntotdeauna şi Făt-Frumos. Ne-am aşezat atunci pe-o buturugă şi-am aşteptat să sosească şi calul cel plin de răpciugă. După un ceas, s-a auzit un nechezat mic, cam cît un miorlăit de

pisic. În sfîrşit, a apărut un fel de mînz bătrîn, ştirb de tot şi de tot spîn. Privea tot timpul pămîntul şi nu înainta decît cînd nu bătea vîntul.

— Asta e, zise Radu, calul cel slab ca gardu'. Şi încălecînd, numai ce-l vedem cu mîrțoagă cu tot căzînd. L-am ridicat cu toții şi cu chiu, cu vai am pornit mai departe, împingînd calul, ca pe un camion hodorogit, din spate. Speram că mîrțoaga va merge aşa strîmb numai pînă după primul dîmb. Acolo unde se va scutura o dată, arătîndu-şi fața sa cea fermecată. Dar am trecut şi cel de-al o sutelea dîmb şi calul mergea tot mai strîmb. N-o să mai putem înainta, dacă n-or mînca. Dar partea cea proastă e că deocamdată n-avem nimic în traistă. Zău că n-ar strica acu nişte gîşte. Dragii mei, mi-am adus aminte de pana gînsacului, prin asociație de idei. „Priveşte-o cînd ți-o fi mai greu", mi-a spus acel gînsac. Ceea ce şi fac. Nu simțiți un miros plăcut în nări? Razele soarelui au devenit frigări, învîrtind nu ştiu ce fel de

friptură ce-ți lasă impresie bună în gură. Din cuptorul zării iese o tavă măreață. Gîştele ne-au trimis friptă o... rață.

Într-un minut n-a mai rămas nimic în tavă (că rața a fost grozavă). Tocmai atunci s-a auzit un răget ca de leu. Aoleu ! „Ăsta o fi Zmeu ?" Întreb, nu că mi-ar fi frică, dar ştiți : o-ntrebare nu strică. Deodată, toate lucrurile au început să tremure, ca la cutremure. Jucați-vă aici de-a ce vreți voi. Eu mă duc un minut la război. „Unde eşti, zmeule ? îi zic, că nu ştiu din ce cauză nu mai văd nimic." „Sînt chiar în fața ta, între aceşti doi stejari", zise zmeul, aruncîndu-mi o pereche de ochelari. „Stai pe loc ! să nu fugi în altă parte, vin să te bat, cum scrie la carte." Dar, cînd să plec, Radu îmi face scandal : „Cum pleci, nene, la bătălie fără cal ?" Avea dreptate, dar calul cel leşinat stătea tot nefermecat. Ei, comedie mare ! Neavînd încotro, am luat eu calul în spinare. Zmeul era, dimpotrivă, călare.

Văzîndu-ne în felul ăsta pe noi, zmeul se

dădea tot mai înapoi. Cît era el de tare şi mare îl speria o astfel de arătare. „Care eşti calul şi care eşti călărețul?” a întrebat nătăflețul. A căzut apoi țeapăn în iarbă şi-a căscat de trei ori. „Ce faci, zmeule, mori?” „Mor, a răspuns el, îndreptîndu-şi fața spre nord. M-ai speriat prea tare şi am avut un atac de cord.”

Eh, şi acum ar trebui să urmeze nunta cu Zîna Zînelor, care a ieşit în iatac, fericită că i-am venit zmeului de hac. (Şi-a mutat palatul aici pe cîmpie, să asiste la bătălie.) E foarte frumoasă, iar o zînă ca ea, orice ați zice nu-i de colea. Aş putea stîrni o nuntă formidabilă, cum stîrneşte vrăjitorul furtuna. Aş pofti la ea Soarele, munții şi Luna. Dar, ştiți voi, lucrurile acestea lungesc foarte mult povestea. Acum, c-am scăpat-o de cel mai teribil dintre zmei, Zîna Zînelor se va descurca şi singură-n viață, să n-avem noi grija ei. Hai deci să facem cale-ntoarsă, că mai avem şi alte persoane pe acasă. Care-i drumul pe care-am venit? Acesta-i, nu

vedeți cu tălpile cît l-am tocit ? Şi-n plus vîntul care zgîlțîie de uşă a presărat pe el tărîțe din lună, ca dintr-o păpuşă. Ca să-l ştim, să nu ne rătăcim. Şi ca să strălucească drumul nostru, sub stele, fantastic, la noapte, cînd l-o linge vulpile de material plastic.

DII !

Eh, un cal dac-aş avea,
Să-l sui colea în spinare.
Şi să-l plimb prin lumea mea,
Eu pe jos şi el călare.

Că-s aşa de cai puțini,
C-o să-ncalec pe găini.
Şi-o să potcovesc curcanul,
Îndopatul, mocofanul.

ÎN CLOCOTUL PIEȚII

Aici vin teatrele de păpuşi, la anumite ceasuri, să ia morcovi pentru nasuri. Şi pentru cap, tărtăcuțe, şi pentru vulpi, tărîțe.

Printre tarabele vechi e atîta gălăgie, că-ți trece peste urechi. Dar nouă nu ne pasă : oriunde e gălăgie ne simțim ca acasă. Locul ăsta cred că este tot atît de mare cam cît o mare. Aici parcă s-a adunat tot ce mişcă în apă sau pe uscat. Melci codobelci şi raci urîți şi goi, cărora le e totuna dacă merg înainte sau înapoi. Oamenii stropesc cu lacrimi ceapa, să crească, ori mîngîie mieii vii şi spun poezii. Poți vorbi cît vrei, că ai unde. În prima jumătate a pieței, toată lumea întreabă, şi, în cealaltă, toată lumea răspunde. În pauze se lasă o linişte ca după furtună, de se aud cum ies ridichile de lună. Sau ciupercile noi cum ies, în cap cu cîte un

alb fes. Copii, spuneți-mi acum sincer, pe cuvînt de onoare, a ce miroase mai tare ? „A vitamine !...” Viorel a răspuns foarte bine. Da, cele mai multe vitamine de pe pămînt, nu la farmacie, pe tarabele astea sînt. Pentru că ele se cheamă aici măr şi piersică. Şi pe-astea le mănînci de drag, chiar de-a valma, nu ți le dă mama... cu palma. Uite, acest curcan zicea că dacă înghite singur tot sacul cu nuci o să crape. Acum un nene trebuie să stea lîngă el, să-l îndoape. La fiecare oră îl apucă şi-i îndeasă pe gît cîte-o nucă. Curcanul se strîmbă tot, ca de aguridă, şi crede că omul vrea să-l vîndă în loc de clepsidră.

Ce să vă mai spun despre piață ? Seamănă cu o bucătărie plină de abur şi ceață. Gospodinele grăbite aleargă din loc în loc, parcă după fiecare vorbă le-ar da-n foc. Dar şi cînd pun ochii pe cîte-o găină, atît de mult o fixează, încît o hipnotizează. Într-o iarnă am văzut o găină de-asta hipnotizată, ținîndu-se, cuminte, pe străzile multe, după

o blană de vulpe.

Acum, ca să nu ne-ntoarcem chiar cu mîna goală, hai să luăm sfecla asta dată cu vopseală. O punem acasă la unul din noi, la oricare, într-un ghiveci de floare. Şi sfecla va creşte în jos încet, încet, prin tavan, prin parchet. Iar în zilele cînd n-avem ce face, o să ne strîngem grămadă, prinzînd-o de coadă. Şi vom trage toți de ea, cît vom putea.

HOȚUL PRINS

O spargere aseară :
Un vierme într-o pară
Voia să intre, dracul,
Şi folosea şperaclul.

Dar vrabia, dormind,
Aude scîrțîind.
Ia pe borfaş în gheară
Şi îl predă la gară.

CAI VERZI ŞI ÎNTÎMPLĂRI BREZE

Zilei acesteia faceți-i un nod, să n-o uitați ca pe-o jucărie în pod. Veți vedea primul film din viață, începeți, va să zică, o perioadă măreață. Na, că m-am emoționat şi eu ca o femeie, cu toate că sînt frecat de multe spectacole şi matinee. Da, de astăzi, acces şi voi o să aveți la umbrele de pe pereți.

Aflați că filmul, acest domn, îşi are rădăcinile în somn. Originile lui se pierd, hăt, în depărtare, cînd primul om a adormit în picioare. El a început atunci să viseze fel de fel de cai verzi şi întîmplări breze. Cînd s-a trezit era jumătate somnoros, jumătate fericit. Parcă s-ar fi tras a doua oară dintr-o maimuță net superioară. De atunci, printre brontozauri, suliți şi săgeți, care fac mare vaier, filmul plutea şi el în aer. Pînă cînd un scamator fără pereche şi-a fotografiat visul

şi a doua zi l-a scos din cap pe o ureche. Aşa a apărut perioada filmului surdo-mut. Pentru că personajele se mişcau ca nişte lemne şi se-nțelegeau prin semne. (Cum spuneam, filmul anterior era aşa-zisul film orb sau chior. Filmul nu numai că nu se auzea, dar nici nu se vedea. Veneau spectatorii la cinema şi pe ecran nu apărea cineva. Nu se vedea nimeni, cum să vă zic ? Nu se vedea nimic. Dar nici unul nu îndrăznea a pleca, pentru că nu era niciodată sigur dacă s-a terminat ori ba. Pînă cînd venea portarul : „Mai duceți-vă şi acasă, oameni buni, că n-ați fi nebuni”.)

Astăzi filmul a evoluat într-un aşa hal, încît dacă e vorba în el despre un cal, nu numai că-l vezi, dar îl şi auzi şi nu mai trebuie ca tu în locul lui să nechezi. În viitor, tehnica va face asemenea cotituri, încît se tinde să poți să şi încaleci pe el şi să-l furi.

Ce se întîmplă în filme ? Să facem acum lumină şi în această beznă legitimă. Aflați că e greu să spui dinainte despre ce e vorba, în

cuvinte. Trebuie să vedeți întîi filmul, măi prunci. Atunci şi nici atunci. Îi veți vedea pe Făt-Frumos, Ileana Cosînzeana, zmei, fapte grozave, şapte pitici şi tot ce mai decurge de aici.

Iar cînd adormi la cinematograf nițel, înseamnă că vezi două filme, în paralel. Unul, cel de pe ecran, cu o acțiune cam plicticoasă, şi altul, visul tău, pe care ți l-ai adus de-acasă. De aceea, pentru filmele proaste, directorii cinematografelor stau în dubiu, dacă n-ar trebui să plăteşti un bilet dublu.

Dar care-o fi pricina de nu se mai stinge odată lumina? Ar trebui să înceapă matineul, în sfîrşit, de-atîta istorie am răguşit. Gata, în fața voastră primii iepuri urecheați fugăresc primii elefanți. Nu vă tot foiți pe scaune, ci fiți şi voi mai emoționați.

BLAZARE

Găina oua iar —
Şi-l învelea-n ziar.
„Un ou e muncă, dragă,
Nu cumva să se spargă”.

Grivei — ştia cuibarul —
Venea, citea ziarul,
Chiar îl mînca — cu ou —
Zicînd : „Nimica nou”.

VÎNTUL GEME DE PROBLEME

Pasămite, pasămite iar mi s-a făcut lehamite. Ce mai tura-vura, vreau să mă dau de-a dura, s-o rupem cu literatura. Vreau să judec iar copilăreşte, cît ai zice untură de peşte. Fiindcă eram mai deştept cu un kil cînd eram copil.

Am ajuns la concluzia că orice floare este o mare ascunzătoare. Albinele cu mai mult curaj intră în ele ca-n garaj. Ca să ia benzină ori niţică lumină ? Ori făină ? Floarea-soarelui, care-mi tot stai pe pantă, atenţie la turnantă. Vezi în prăpastie să nu cazi, cînd te-ntorci spre ziua de azi. Fiindcă astăzi, în loc de soare, nebuna, a răsărit — na-ţi-o bună ! — luna. Eu i-am zis să răsară, dar i-am spus-o într-o doară. Şi uite-o acum pe cer în locul soarelui — ce mai drăcie — poţi s-o scuturi ca pe-o păpădie. Furnicile ies din

garajele din muşuroi, şuvoi. Să prindă fiecare cîte-un puf, umbrelă pentru zăduf. Să mergem şi noi într-un picior, că amîndouă ne dor. Țopa, țopa, țopa, fără nici un scop, a ! „Cu ce scop poți să fii şchiop ?” — aşa am întrebat un iepure pe arătură şi l-am pupat pe gură. L-am pupat pe bot şi mi-a spus tot. A zis că aşa e în viață, te mai loveşti şi de-o buturugă cînd te bazezi pe fugă. El a întins-o de-acasă frumuşel, că toată lumea-l credea miel. Chiar şi lupul colțat tot de miel l-a luat. Adică voia să-l ia dintr-un tufiş pe furiş. „Stai, domnule, că eu sînt iepurilă, nu ți-e milă ? Nu ți-e ruşine, ce, nu ți-e bine ?” Ținea minte că i-a dat şi-o labă şi de-aia acum era şchiop ca o babă.

Cu animalele să nu te pui, chiar cînd sînt pui. Le merge mintea ca roibul voinicului Pintea. Porcul, sub slănina cea grasă, este de-o sensibilitate bolnăvicioasă. Să nu-l jigneşti, că nici nu ştii cît îl doare ! Mai bine îl pui în frigare. Şi uite-aşa am chef să merg pe-un fir de păr, după crudul adevăr. Să mă

joc ca mîțele cu gheme, încîlcite de probleme. De dracul făcut ghem nu mă mai tem. Îl ştiu de la care capăt se deşiră şi nu mă miră cînd îl dau de-a rostogolul şi fac călare pe el ocolul. Al lumii, al glumii. Deci, încălecați cu toți pe un ghem şi haidem ! Să pornim de dimineață, că avem înainte o viață. Arătați-mi orice problemă, cît de grea — şi după ea ! Cel mai mare dobitoc înseamnă că nu e cult deloc. Să-i fie prostia uşoară, dar asta e o vorbă de ocară. Nenea elefantul cutare a absolvit circul, ba chiar l-a luat în spinare. Pe orice mare deştept îl trînteşte pe negîndite şi la scris, şi la copite. Că el scrie cu trompa lungă, foarte citeț (cam într-o dungă). O anchetă printre dobitoace, prin urmare, vom face. Şi vom rămîne uluiți de ce isteți sînt bieții neisprăviți, de la țînțar la armăsar. Şi de la mac-mac la drac. Şi de la guştere la bietele muştele.

DESPRE CUM ERA SĂ ZBOR

Într-o noapte, într-o clipă,
Îmi dă unul o aripă.
Nu l-am desluşit la faţă,
A pîndit cînd era ceaţă.

Zice : „Nfige-o subsoară,
Du-te dracului şi zboară”.
„Eşti nebun, cum o să zbor,
C-o aripă şi-un picior ?
Dă-mi-o şi pe-a doua, frate,
Nu mi-o pitula la spate”.

A plecat să mi-o aducă
Şi-l aştept ici pe ulucă.

CĂUTĂM O FRUNZĂ

M-a apucat un dor de frunze, în suflet şi peste tot, că nu mai pot. Hai să căutăm una, că e vînt şi că e ceață. Care-o găseşte primul o să aibă noroc în viață.

Ştiam că frunzele astea toate sînt nişte obraznice şi jumătate. Cel puțin, măturătorii de stradă, doamne, să nu le vadă. Odată unul s-a suit într-un castan pe o frînghie de viță şi a pus în vîrful fiecărei ramuri o piuliță. Să se oprească toate frunzele în interiorul copacului, ca într-un tub, şi să nu răsară decît cînd o da el drumul la şurub. Dar chiar şi aşa, pînă a doua zi dimineață pomul înflorise cu verdeață. Ba, mai căzuseră şi pe jos, ca în marile păduri, cinci coşuri de muguri şi firimituri. Că pămîntul ăsta e atît de gras, prinzi rădăcini sub pas. Dacă oamenii nu s-ar mişca mereu, singuri ori

perechi, s-ar pomeni şi ei cu muşchi şi licheni pe frunte şi pe urechi. Însă în fiecare toamnă, e adevărat, se întîmplă ca acum, ceva neaşteptat. Hai în pădure, n-au de unde afla părinții, să dezlegăm nodul misterului cu dinții. Vedeți, acum totul e pustiu, asta nu e pădurea de astă-vară pe care o ştiu. Nici o frunză — numai cîte un cuib gol se mai vede, dar din el nu poți cînta foaie verde. Cică, dacă rupi o frunză de pe ram, pică toate. E ca atunci cînd spargi un geam. Se destramă, cioburi, cioburi, cum a observat şi Dinu, şi se face în codru un curent continuu. Păsările îşi înfoaie penele ca nişte mantale şi iau direcții la vale. Alunecă repede sau mai lent, împinse, cum ziceam, de curent. Dar, din pene, le rămîne sufletul aici, acestor privighetori şi pitulici. Căci fiecare — ce vrei — are aici frunza ei ; una mai mică sau mai mare, plus o frunză sau două şi pentru generațiile viitoare. Pe acestea din urmă le țin drept preşuri moi de verdeață : să se şteargă puii pe picioare la intrarea lor în

viață. Poate că au înaintat prea departe ramurile lustruite ca nişte coarde. De fapt, îmi şopteau ieri nişte vecinici, acestea nu sînt ramuri, ci rădăcini. Copacii pîndesc o anumită zi şi atunci, deodată, toți îşi fac vînt şi intră cu frunzele-n pămînt. Să le repare pe cele care-au ruginit şi să le ascută zimții care s-au tocit. Ăsta ar fi, după unii, misterul ; pădurea confundă uneori pămîntul cu cerul. Dar, oricare ar fi adevărul, deocamdată ei nu-i stă bine aşa de mare, şi nici o foşnitoare ! Vîntul, vedeți, îşi face treaba, dar săracul, bate degeaba. Şi e mult pînă la primăvară, cînd se întorc copacii iar în sus, ca la un semn, învîrtindu-se pe osia lor de lemn. (Căci toți care poartă, cît de cît, vegetație, trebuie să fie şi rădăcini, prin rotație.) Eu zic, să rugăm vulpile şi veverițele, că ele nu s-au dus, să-şi tîrască coada printre crengi mai sus. Veverițele în privința asta ar face minuni : pot fi în aceeaşi clipă în trei stejari şi-n cinci goruni. Şi dacă s-adună astfel vreo sută de cozi, ca

să nu zic o mie, de departe pădurea s-ar vedea şi iarna ca de frunze, tot ruginie.

ÎN COPAC

În copac un vîsc şi-o vîscă
Aşteptau să vină-o muscă.
Însă musca-o luă la dreapta,
Căci la ea contează fapta.

Mai ales contează unul
Care face pe săpunul,
Zice că spală frumos
Frunzele care cad jos.

SĂ ÎMBĂTRÎNIM — DE-O PROBĂ

Hai să intrăm în această cetate, din pură curiozitate. Adică pentru o zi fiecare copil mic să-şi fie lui însuşi bunic. Să-şi spună poveşti şi singur să-şi dea plin de gravitate sfaturi, pe care tot să le creadă în taină fleacuri. Deci, astăzi, n-o să ne mai scapere pe nici un drum picioarele : stăm acasă şi zicem că ne dor şalele. Of, eu simt creştetul parcă-mi cresc din el cuie şi mai am alt junghi tocmai la mama dracului, în călcîie. Nu ştiu, ați remarcat oftatul ? Bătrînețea începe, aşadar, odată cu văitatul. Iată-ne într-o lume fermecată, pe lîngă care orice poveste pare seacă şi adevărată. Din copii, am devenit dintr-o dată moşi şi strămoşi şi purtăm galoşi. Am văzut în viață atît de multe, încît, ca să nu le uităm, ne-am făcut noduri în ridurile de pe frunte. Va să zică,

soarele acolo apune şi dincolo răsare, iar apa curge numai de la deal la vale. Am învățat, ghinionul nostru, pe brînci, de cînd eram țînci. De-aia la toate lucrurile rele sau bune puteam da acum din cap cu înțelepciune. Ioane, tu mă auzi ? Vorbim cam tare, să zicem că sîntem surzi. Ne-a rămas nasul numai pentru zile mari şi trebuie să-i punem şi lui ochelari. Pielea de pe mîini s-a cam bătucit şi ne trebuie o pereche de ochelari şi pentru pipăit.

M-am întrebat eu toată viața : cam cum se simte un licurici dimineața ? Toată noaptea cu făptura lui, deşteaptă, a făcut lumină în stînga şi-n dreapta. Şi deodată îl cuprinde uimirea cînd simte că i s-a întrerupt strălucirea. Ziua n-are mai mult foc pe el decît urzicile. Dau peste el şi-l calcă, pardon, pînă şi furnicile.

Totul e clar : cînd eşti bătrîn trebuie să mergi cu maşina sau cel puțin într-un car. Eşti ca în vîrful unui munte urcat, călcînd piatră cu piatră, şi acum parcă te duci unde

ai treabă cu munte cu tot odată. Face pentru greutatea asta măreață să trăieşti o viață ?

Dar ne-au intrat nişte lacrimi în ochi şi ne strîng, iar bunicii noştri adevărați, ştiți şi voi, niciodată nu plîng. Uite, tocmai răsare în fereastră luna — să le dăm hainele înapoi şi să le sărutăm mîna. Şi să le spunem că, aşa cum sînt, sînt cei mai grozavi de pe pămînt. Că din barba lor albă şi mare izvorăşte numai linişte şi împăcare. Dar să nu le spunem că am fost şi noi bătrîni într-o doară, dintr-o dimineață pînă într-o seară.

Iute înapoi pînă la copilărie, să întinerim. Şi să plîngem acolo cît poftim.

BUNICA ŞI CHIBRITURILE

Păstra bunica nişte riduri
Într-o cutie de chibrituri
Şi numai ce şi le punea
De cîte ori se enerva.

Nepotul — neastîmpărat —
A dat de riduri, le-a furat,
Le-a pus pe frunte, le-a lipit,
Şi gata — a îmbătrînit !

Acum bunica-i o copilă,
Iar puştiului îi plîngi de milă :
Dinții şi-a scos cu cleştele
Şi nu-i mai plac poveştile...